

Проповед на Богоявление

19 януари (6 януари ст. ст.) 2010 г.

Кой може, възлюбени, да се докосне до смисъла, да усети радостната тайна, да почувствува глъбината, да види духовната светлина на великото и свято събитие, което Църквата прославя днес? Този, който опитно познава благодатта на смирението. Този, който може с ум и сърце да се приобщи към трепета, към благоговейното удивление, с които Църквата ни разкрива днес смирението на Сина Божий, станал Син Човешки. Ето, възплътеното Второ лице на Пресвета Троица, Старият по дни, Когото бе видял Исайя в стародавно време, Исус от Назарет, Човекът без грях, пристъпва, за да приеме покаяно кръщение заедно с грешниците. Неопетненият и Пречистият смирено влиза във водите на Йордан, за да умие греховете на митарите и грешниците и на всички, които чуят призива Му и се поучат от Него, понеже е „кротък и смирен по сърце“ (Мат. 11:29).

Но по думите на евангелиста „Иоан Го възпираше и думаше: аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а Ти ли при мене идеш?“ (Мат. 3:14). „Кой е видял господар да стои прав пред свой роб, кой е видял цар да свежда глава пред свой войник“ — възкликва св. Иоан Златоуст и продължава да извайва словесно свещеното недоумение на Христовия Предтеча: „Кръщаваните изповядват греховете си; какво ще изповядаш Ти, Който си напълно безгрешен? Не смея да сторя това, което превишава силите ми; не зная как да умия светлината, не умея да осветля слънцето на правдата... Мъртвецът не може да възкреси живия, не болният изцерева лекаря... Не към мене с трепет пристъпват херувимите, не на мене се покланят серафимите... Как ще дръзна да се допра до пресветата Ти глава? Защо ми повеляваш да извърша това, което превъзхожда силите ми? Аз нямам длан, с която бих могъл да кръстя Бога...“

Ето че пред нас се разкрива единствено в човешката история събитие: съревнование между смирението на човека и смирението на Бога (св. Николай Сръбски). „Остави сега; защото тъй нам подобава да изпълним всяка правда“ (Мат. 3:15) — отговоря Богочовекът на Своя кръстител. И отново бликва Златоустовото слово като глас на предвечното Слово: „Послужи като роб на господаря, като воин — на царя, като глина — на грънчаря. Не бой се, смело Ме кръсти, защото Аз ще спася света... Ти... се бавиш да простреш ръката си, а скоро иудеите не ще се посвеният да прострат ръцете си към Мене, за да Ме предадат на смърт... Заради човеците станах Човек. Какво може да е по-чудно от това, че идвам да се кръстя като обикновен човек? Правя това, защото не презирам създанието на ръцете Си, не се срамувам от земното естество...“

Никой, възлюбени, никой, който обайва себе си със самоизмамите на гордостта, себелюбието, на чувството за висока собствена значимост, никой, който живее сред самолъжите на своето превъзнасяно „аз“, никой, който има само вид на благочестие, а в действителност живее според стихииите на този свят, не ще

проникне в дълбините на това свято и пресвято съревнование, не ще може дори взор да отпрати към висините на Христовото и Предтечевото смирение. А даровете на това смирение са тъкмо за нас, за теб, за мене, за всички ни. И пак се lee словото на Златоустия светител: „Христос извършва подвига, пък аз получавам честта; Той воюва с дявола, а се оказвам победител аз; Той смачква във водата змийската глава, пък аз приемам венец...; Той се кръщава, а от нечистотата се умивам аз; над Него слиза Светият Дух, а аз получавам прошка за греховете; Отец свидетелствува за Него като за Свой възлюбен Син; а аз ставам син Божий заради Него...“

Кой от нас разбира какви са тия дарове? Кой от нас цени тия нетленни блага? Кой от нас топло благодари на Господа за тях? Кой от нас се радва в Господа и Го прославя заради тия вечни блага, дар на неизразимото Христово смирение и послушание до животворяща за човеците смърт? Да ни просвети Господ, да ни очисти Господ, да ни изцери Господ, да ни преобрази Господ, за да станем наистина Негови чеда, чеда на светлината и благоговейно да благодарим, с дух и истина да се покланяме на Триединия Бог, с трепет да прославяме Бог Отец, Чийто глас иде днес от небето, Бог Син, Който се кръщава на земята и Бог Дух Светий, Който слиза във вид на гълъб — единосъщна и неразделима Троица — сега и всякога, и в безкрайността на бъдещия век! Амин.